

Mijn project

Guilty Trashures

Met mijn serie 'Guilty Trashures' wil ik, in plaats van de schoonheid van de natuur te tonen, laten zien dat plastic afval een onmiskenbaar onderdeel is geworden van onze omgeving. Je komt het werkelijk overal tegen, maar toch blijft het op de één of andere manier vaak onopgemerkt.

Feli Hansen - www.instagram.com/felihansen | www.fhcs.nl/guiltytrashures

Het begon vorig jaar met de wens om mezelf extra uit te dagen middels de workshop 'Mijn Project' van Theo Bosboom. De eerste vraag is dan natuurlijk: waarover?

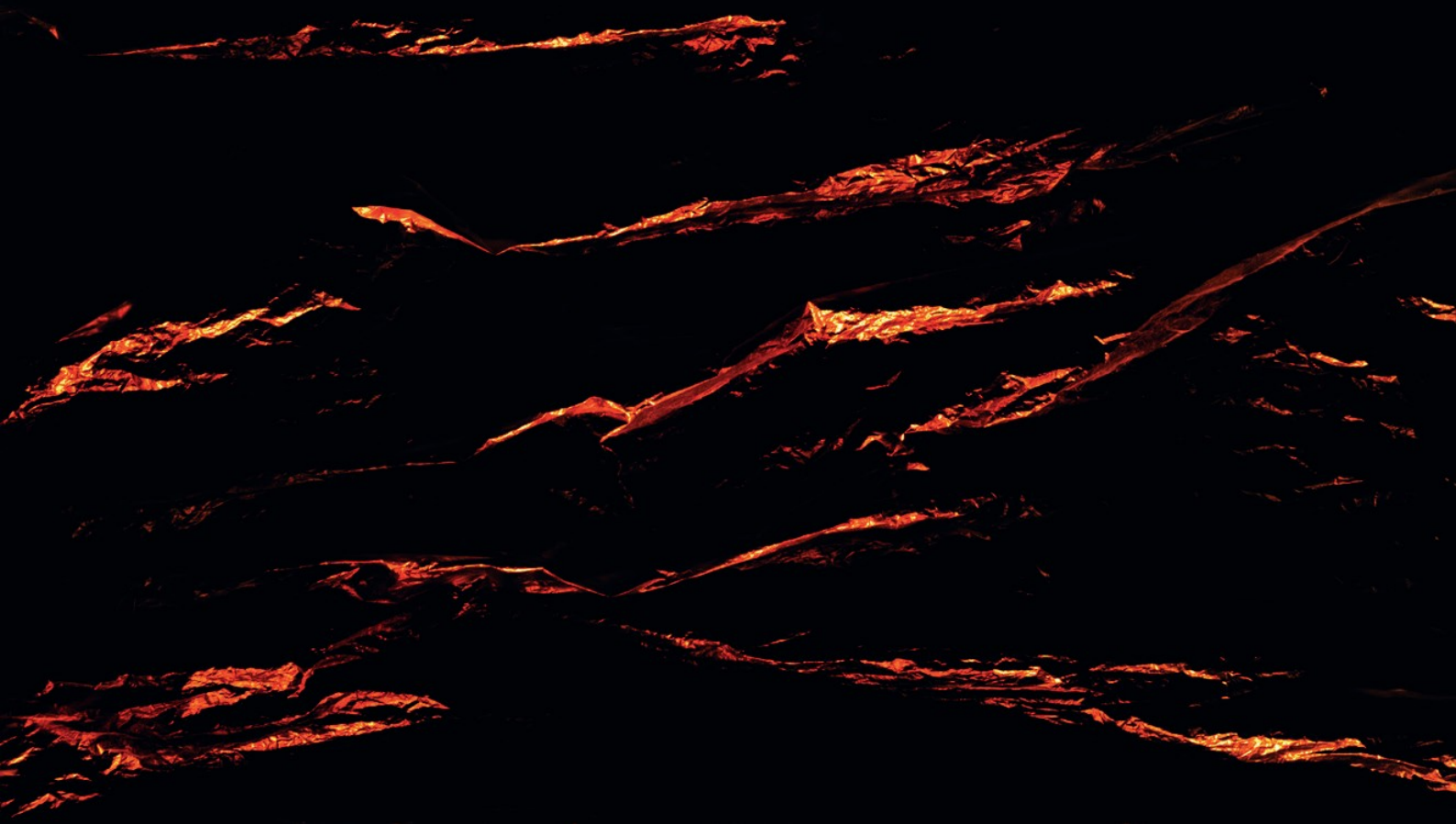
Ik kom vaak op het strand, dus een project over prachtige zandpatronen of golven lag voor de hand. Daar heb ik echter al best veel beelden van, dus dat zou geen echte uitdaging meer vormen. Bovendien had ik een sterke behoefte om, gezien de huidige desinteresse voor milieu en klimaat in het kabinet, er dit

maatschappelijk relevante onderwerp in te verwerken. Via grote en abstracte thema's als opwarming van de aarde en verlies aan biodiversiteit kwam ik al snel op een onderwerp dicht bij huis en mezelf uit.

Tijdens mijn wandelingen met mijn hond over het strand verbaas ik me telkens weer over de hoeveelheid afval die we tegenkomen. Oprapen is natuurlijk altijd een goed idee, maar voelt ook een beetje als dweilen met de kraan open, want de volgende dag ligt er weer nieuw afval.

Ook de halfjaarlijkse Meet Mee-rondes voor Stichting De Noordzee leveren elke keer weer schokkende en verdrietige resultaten op. En het afval beperkt zich niet alleen tot het strand; ook natuurgebieden, parken, grachten en straten liggen vol.

Maar misschien wel het meest schrijnende aspect vind ik de apathie van de meerderheid van de bevolking met betrekking tot zwerfafval. Mensen die langs plastic afval lopen alsof het er niet is. Ze genieten van de natuur, maar ze

lijken de vervuiling niet te (willen) zien. Als ik hun vraag of ze vinden dat er veel zwerfafval ligt, krijg ik alleen een bevestigend antwoord als er ergens een prullenbak stuk is. Het is zo'n onderdeel van onze omgeving geworden, dat het niet meer opvalt. Best absurd. Want het zorgt voor bodem-, lucht- en waterverontreiniging met desastreuze gevolgen voor al het leven op aarde en het richt schade aan bij dieren die het eten of erin verstrikt raken.

De impact

Duik je er wat dieper in, dan zijn de statistieken echt verbijsterend. Wist je dat er alleen al in Nederland zo'n 50 miljoen kilo zwerfafval per jaar op straat en in de natuur belandt? Waarvan zo'n 75 tot 90% plastic is. Wereldwijd komt er jaarlijks maar liefst 14 miljoen ton plastic in onze oceanen terecht. De verwachting is dan ook dat er in 2050 qua gewicht

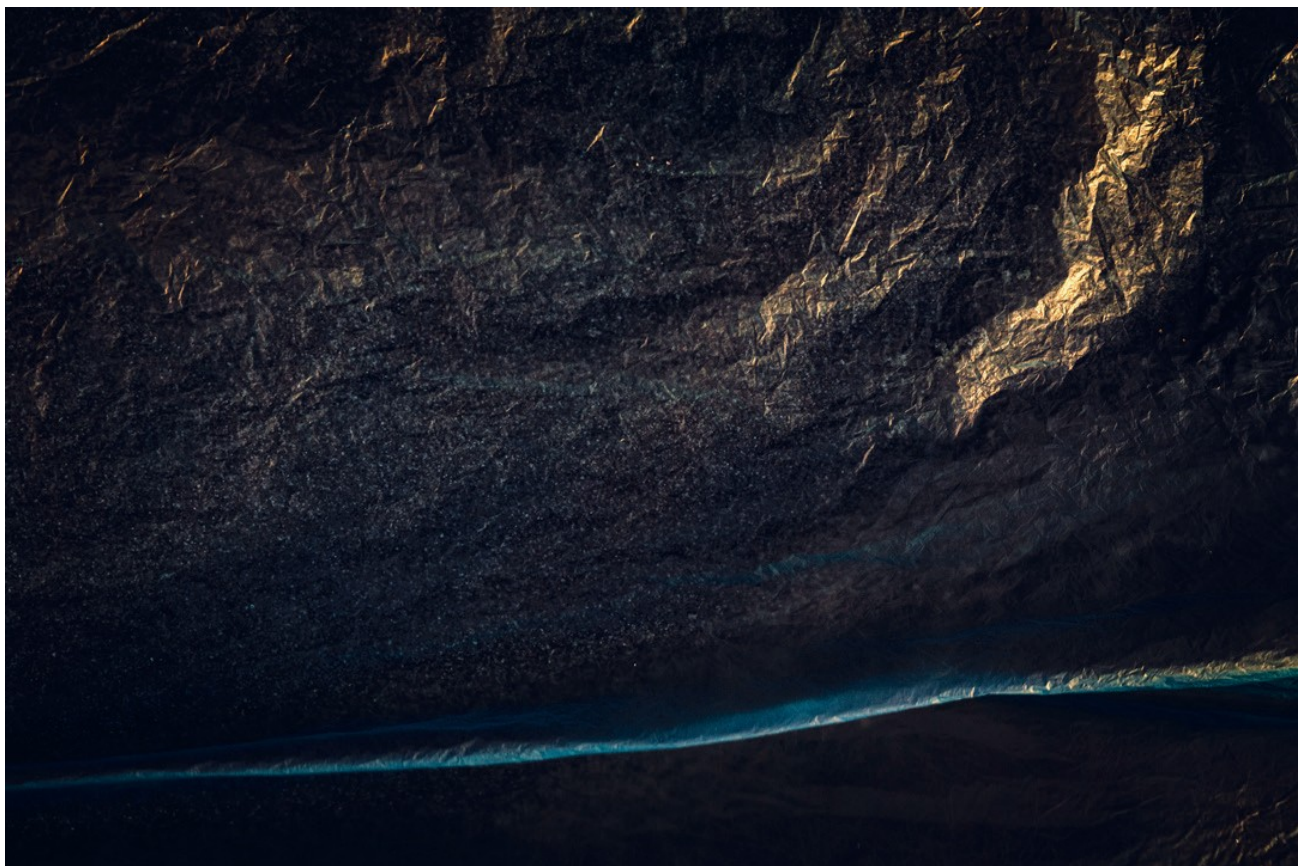
meer plastic dan vis in onze oceanen te vinden is. Kun je het je voorstellen?

Je kunt natuurlijk denken: mooi is het niet, die plastic zak in het water, maar hij waait vast wel een keer weg of zinkt naar de bodem. Maar daarmee is het probleem niet opgelost. Plastic ontsiert namelijk niet alleen onze aarde, het vergiftigt haar ook.

99% van al het plastic is gemaakt van fossiele brandstoffen. Bovendien worden bij de productie van plastic chemische additieven gebruikt ten behoeve van de kleur, de mate van flexibiliteit en de levensduur van het plastic. Veel van deze additieven zijn schadelijk voor het klimaat en/of onze gezondheid. Als het plastic vervolgens in het milieu terechtkomt en afbreekt tot microplastics, kan het ook nog eens methaan en ethaan uitstoten, twee krachtige broeikasgassen.

Om nog maar te zwijgen over alle dieren die verstrikt raken in het plastic met vaak fatale gevolgen. We kennen allemaal de afschuwelijke beelden. Daarnaast zien dieren plastic afval regelmatig aan voor voedsel, waardoor wel hun maag gevuld wordt, maar ze geen voedingsstoffen binnenkrijgen en vervolgens verhongeren. Inmiddels hebben al negen van de tien zeevogels, één op de drie zeeschildpadden en meer dan de helft van de walvissen en dolfijnen plastic in hun maag, en sterven er jaarlijks meer dan 1 miljoen zeevogels en 100.000 zeedieren door plasticvervuiling.

En dan zijn we er nog niet. Uiteindelijk valt het plastic in steeds kleinere deeltjes uiteen tot micro- en nanoplastics en komt het in de bodem, het water en in de lucht terecht. Zowel via het ecosysteem van onze voedselketen (één op de drie vissen die gevangen wordt

bevat plastic) als direct via de lucht en het water komen deze deeltjes in ons lichaam. Onderzoek naar de kwaliteit van drinkwater in Europese steden heeft aangetoond dat het water op 72% van de 18 geteste locaties plasticvezels bevat. Kortom: we drinken, eten en ademen dagelijks plastic. De eerste onderzoeken wijzen op zorgwekkende gezondheidsrisico's van microplastics in ons lichaam, zoals chronische ontstekingen en verstoringen van het immuunsysteem.

Doordat de afbraak van plastic langzaam maar constant plaatsvindt, hebben we hier te maken met een tikkende tijdbom waarbij de impact van plasticvervuiling in de toekomst exponentieel zal toenemen. Dit probleem is groter en desastreuzer dan de meeste mensen denken. Een goede reden om ook daadwerkelijk iets te gaan doen.

Het onzichtbare zichtbaar maken

Mijn doel is om het onzichtbare zichtbaar te maken, zodat het niet meer te negeren is, teneinde de bewustwording omtrent ons plastic zwerfafvalprobleem te vergroten. Dat is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan. Een puur registrerende fotoserie zou waarschijnlijk te weinig losmaken, die zijn er immers al genoeg. Ik moest dus op een andere manier de aandacht zien te trekken.

Mijn eerste ruwe idee was om het zwerfafval op een esthetische manier in beeld te brengen. Zoals we ook bloemen, paddenstoelen en andere onderwerpen in de natuur zo mooi mogelijk proberen vast te leggen. Pas in tweede instantie zou dan duidelijk worden dat je naar afval kijkt. Na een maand of drie had ik wat eerste beelden, waaronder de ijsberg, die het begin van de 'Guilty Trashures' vormden. Plastic vermomd

als (een detail van de) natuur. Is dit hoe we onze natuur willen zien? Zien we hoe we onze leefomgeving aan het plastificeren zijn?

Naast de geijkte stukken plastic, peuken, flessen, drinkzakjes, wegwerpbekers, snoepwikkels en flessendoppen kom je ook raardere dingen tegen zoals een limonadetap, bestekbak, flosbeugels, vapes, gloeilampen, emmers, regenponcho's of kerstballen. Dat is het enige nadeel aan het maken van deze serie: ik zie nu echt elk stukje zwerfafval liggen en geloof me, daar word je niet gelukkig van. Er ligt zo véél!

Tijdens het fotograferen werd ik – niet raar als je languit op de stoep ligt – regelmatig aangesproken: “Ben je iets bijzonders aan het fotograferen? Zit er een zeldzame vogel in de bosjes?” Als ze dan hoorden dat ik plastic afval aan

het fotograferen was, zag je de teleurstelling. En soms een blik van verontwaardiging. Maar dat gaf me wel de kans om mijn verhaal te doen en ze hopelijk aan het denken te zetten.

Speelveld

Van begin af aan had ik twee belangrijke spelregels. Eén: ik moest het plastic afval zo aantreffen. Verplaatsen was geen optie, want dan kom je in een grijs gebied tussen werkelijkheid en in scène gezet en ik wilde wel de werkelijkheid laten zien. Dus een beetje draaien, uittrekken, frommelen of bewegen kon wel, maar het stuk afval moest een raakvlak houden met de oorspronkelijke plek. Dat maakte het speelveld duidelijk en benadrukt bovendien hoeveel plastic er moet liggen om deze beelden te kunnen maken.

De tweede regel was: dicht bij huis blijven. Zo kon ik er enerzijds regelmatig (met mijn hond) op uit en anderzijds de

voetafdruk van de serie beperkt houden. Alle beelden heb ik gemaakt op het strand tussen Kijkduin en Monster en in en rond Delft. Ik denk dat je deze serie echt op elke local patch in de wereld kunt maken, wat best een schokkende gedachte is.

Geen foto's maar daden

Mensen houden ervan om naar iets moois te kijken. Door het plastic zwerfafval op een esthetische manier weer te geven hoop ik dat het beeld de aandacht trekt, en men vervolgens met de neus op de feiten wordt gedrukt. Ik heb een voorliefde voor Scandinavië en deze inspiratie is duidelijk terug te zien in de beelden. Als je snel kijkt, zou het ook zomaar een impressie van een vakantie kunnen zijn. Maar helaas, schijn bedriegt. Je kijkt gewoon naar een stom stuk plastic zwerfafval dat je liever niet had willen zien. Hopelijk komt door het schurende karakter de boodschap harder binnen en

realiseert men zich hoe slecht we met onze natuur en leefomgeving omgaan.

Bewustwording is immers de eerste stap naar verandering. Met 'Guilty Trashures' hoop ik dan ook de kijker te inspireren om anders naar plastic in de natuur te kijken. En om te erkennen dat kleine, alledaagse acties – het weigeren van wegwerpplastic, het schoonhouden van onze leefomgeving en het oproepen tot duurzaam beleid – kunnen bijdragen aan een structurele impact.

Ik hoop dat deze fotoserie niet zomaar een verzameling beelden blijft, maar mensen daadwerkelijk aanzet tot actie. Een herinnering dat plasticvervuiling niet het probleem van iemand anders is, maar van ons allemaal. En dat als we de schoonheid en gezondheid van onze planeet voor toekomstige generaties willen behouden, we nú in actie moeten komen. 🌱